

ne društvene namene. Pa tudi predvečer (v kinu) je pokazal, da ima društvo lepo bodočnost. Film »Mati« je bil zelo srečno izbran. Obitelji Szabo, ki je ves čisti dobiček, nalašč v naš priloge prirejene predstave, namenila izključno društveni blagajni, gre prav posebna hvala in priznanje. Enakih odličnih zaslug za naš materinski dan si je stekla učiteljica gđ. Jospina Ahtik kot naš gost iz Rogoške Slatine, ki je na proslavi nastopila materam v čast s tako krasnim govorom, da ni ostalo nit eno oko suho. Tudi njej prav posebna hvala — in nič manj vsemu cenjenemu občinstvu, ki je izkazalo obakrat svojo naklonenost za našo dobro stvar. Priporočamo se v tem pravcu tudi še za bodoče.

Sv. Jurij ob južni železnici. Na binkoštno nedeljo po večernicah priredi prosvetno društvo v katoliškem domu igro v treh dejanjih »Zmaga ljubezni«.

Teharje. Pevski in klavirski koncert priredi v nedeljo, dne 15. junija tega leta ob 16. uri v salonu gostilne Rušnik (Sušterčič) v Teharjih pevski odsek prosvetnega društva Teharje, pod vodstvom pevovodje Franjo Lužviča. Spored tega koncerta bo zelo pester, na kar že vnaprej opozarjamo in vljudno vabimo ljubitelje petja in glasbe. Spored objavimo prihodnjé.

Bralno društvo od Sv. Jurija ob Ščavnici priredi na binkoštno nedeljo izlet k Sv. Tomažu, kjer bo uprizorilo v društveni dvorani zanimivo žaloigro.

Pacijent: Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo?

Zdravnik: V Rogoško Slatino! Zahtevajte prospekte! 495

DOPISI

Mörs-Meerbeck (Nemčija). Društvo sv. Barbare je v nedeljo dne 18. maja praznovalo dvajsetletnico svojega obstoja. Popoldan pri sveti maši so pristopili člani društva k mizi Gospodovi. Popoldan ob pol drugi uri je bil sprejem povabljenih drugih društev. Ob dveh pa smo z godbo in zastavami odkorakali k popoldanski službi božji, katero je imel vlč. g. duh. svetnik Hegenkötter. Pridigoval je v nemškem in slovenskem jeziku o geslu »Krišus, Gospod novega časa«. Slikal nam je tudi vse težave pri ustanavljanju katoliških društev tukaj in je končal s prošnjo, naj se mladina vzgaja v pravem, krščanskem duhu. — Kdor ima mladino za seboj, ta ima bodočnost. Cerkveni slavnosti je sledila prireditve v velik dvorani Petersa. Predsednik Lindič je otvoril slovesnost ter dal besedo slavnostnemu govorniku g. Vabiču. Ta je predvsem pozdravil g. generalnega konzula Markoviča iz Düsseldorfa ter namestnika konzula g. dr. Voduška in tajnika Tučiča, našega zveznega tajnika Batiča, g. Bolha od jugoslovanskega društva in našo botro zastavo gospo Jozefo Kepic. V svojem govoru je poklical v spomin dogodke in težave ob ustanovitvi društva, katerega oče je bil rajni g. župnik Köster. Kaj je on vse storil, to ne more in ne sme biti pozabljeno. Omenil je tudi plodonosno delovanje prejšnjih predsednikov društva, Zajca, Kepica in Straška. Sedanji predsednik gosp. Lindič pa je vzgleden predsednik, ki ga je zveza katoliških društev postavila za svojega predsednika. On je mož na pravem mestu. Na poziv gosp. Vabiča je vse ljudstvo zaklicalo trikratni živijo Nj. Vel. kralju Aleksandru in kraljici Mariji, kakor tudi nemškemu državnemu predsedniku ekscelenci Hindenburgu. Generalnemu konzulu je deklica z deklaracijo podarila šopek. Ginjen je on odgovoril ter pozdravil navzoče in izjavil: »Ako živi ljudstvo po krščanskih načelih, se nam ni treba bati bodočnosti.« Vsi govorniki so društvu želeli dobro do srebrnega jubileja v petih letih. Potem je bil koncert, pri katerem sta

nastopila mešan in tudi moški pevski zbor pod vodstvom našega rojaka g. Rudolfa Povše. Omeniti je treba, da je Meerbeck edini, ki je priredil koncert na nemških tleh. To je že drugi slovenski koncert. Petje je bilo prav lepo, posebno je dopadlo »Adrijansko morje« moškega zbora. Sodeloval je tudi nemški cerkveni zbor sv. Cecilije in Hochstrasser Orchester. G. predsednik Lindič se je vsem prav srčno zahvalil, ki so pripomogli k tej lepi slovesnosti. Posebno toplo se je zahvalil botri gospej Kepic za lepo denarno darilo in ji želel še dolgo let trdnega zdravja. Na veselo svidenje pri srebrnem jubileju v petih letih!

St. Peter pri Mariboru. Birno smo dobro opravili, kakor se za šentpetersko župnijo spodobi. Tako je povedal gospod župnik na Križevu raz prižnitca. Pri letošnjem naboru je bilo potrjenih šestnajst šentpeterskih fantov. Med temi tudi Knapuš Lojček, katerega bodo naše organizacije težko pogrešale. — Rast po vinogradih in poljih dobro napreduje. Ako Bog da primerno vreme in nas obvarje toče, se obeta bogata jesen. — Pretečeno nedeljo popoldne je bil sklep majniške pobožnosti in iz vseh sedmih vasi so prišli župljani v procesijah v župno cerkev in odtod k Materi božji na Gorci.

St. Janž pri Velenju. Kakor vsako leto, se vrši tudi letos ob binkoštnih praznikih zaobljubljena procesija k Novi Štifti. Odhod z vlakom iz postaje Velenje je binkoštno soboto ob 9.28, ob 2. uri popoldne izhod iz Rečiške cerkve in ob pol 6. uri slovesen sprejem pri Sv. Frančišku. Binkoštno nedeljo je tamkaj ob 6. uri zjutraj slovesno opravilo, ob 10. uri sveto opravilo v Gornjem gradu, ob treh popoldne slovesen sprejem pri Novi Štifti. — Binkoštni ponedeljek je tamkaj ob pol 6. uri slovesno sveto opravilo. Marijini častilci, pridružite se nam, da si v skupni molitvi izprosimo od Marije varstva in pomoči v raznih nezgodah. — Nedeljo, dne 25. maja smo pokopali ob obilni udeležbi 85 let starega Franca Drev, po domače starega Gorjanca v Preški. Smrt ga je dohitela nenadoma, k sreči je prejel pred kratkim svete zakramente za Veliko noč. Njemu naj sveti večna luč, mnogoštevilnim sorodnikom naše sožalje, nas pa naj reši Gospod nagle smrti. — Dne 18. maja sta se poročila Martin Sedovnik, kmečki sin iz veleposelstvene Rogoške hiše v Lijsju in Justina Videmšek, po domače Žuglarjeva, ravnotam, ki je bila članica prosvetnega društva in je sodelovala v njegovem dramatskem odseku. Da bi tudi v novi igri zakonskega življenja svojo vlogo dobro rešila v veselje možu in v srečo družini.

Sv. Anton na Pohorju. Na binkoštni ponedeljek, dne 9. junija se vrši pri nas starodavni cerkveni shod. Prvo opravilo bo zjutraj ob šestih, drugo pa ob desetih. Največji shod je 13. junija, na god našega farnega patrona sv. Antona Padovanskega. Na predvečer ob šestih slovesen sprejem selniške procesije in drugih romarjev, potem pridiga in slovesne večernice. Dana bo tudi priložnost, da romarji opravijo sveto spoved. Na god sv. Antona se začnejo svete maše zjutraj ob štirih, ob šestih pridiga in peta sveta maša za selniške romarje, potem več tihih svetih maš. Okoli pol devetih prideta procesiji iz Ribnice in Vuzevice. Ob 10. uri druga pridiga in levitirana sveta maša za dobrotnike naše cerkve; pri obeh opravilih darovanje za cerkvene potrebe. Da je ta dan kvaterni petek, naj romarje ne plaši; cerkvena oblast je za ta dan podelila vsem romarjem in domačim župljanom v okolišju Sv. Antona izpregled postne postave, s čimur seveda ni rečeno, da bi se ne smeli postiti, kateri se hočejo. 15. junija — kvaterno nedelja — je naša lepa nedelja. Opravilo ob šestih in ob 10. uri. Vabljeni spet ob bilzu in daleč, da slišite krasno doneče nove naše zvonove in počastite velikega čudodelnika sv. Antona.

Slov. Bistrica. Pa naj reče kdo, da nismo napredni Slovenjebistričani! Postajno postop-

je nam preurejajo, pred Stigerjevo hišo so nastale čedne grede, ki jih s trgom vred pridno škropijo in samostan s sirotišnico se lepo razvija. Kar pa na domačina in tujca naredi posebno ugoden utis, sta obe naši prenovljeni cerkvi z razkošno električno razsvetljavo in blagoglasnim zvonjenjem. Kdor jih je gledal pred leti, se jima zdaj ne more načuditi. Naš preč. g. kaplan Ivan Šolinc se je najprej odločil za prenovitev samostanske cerkve. Delo se mu je posrečilo tako, da človeka le veseli, ko gleda kakor iz škaflice vzete in v zlatu se bliščeče oltarje ter okusno poslikano cerkev. Odločil pa se je lani tudi za olepšanje naše na krasnem mestu postavljene župnijske cerkve, ki je bila pred sto leti zadnjikrat temeljito popravljena. Skimovali smo, ko nam je to svojo namero razložil in dvomili tudi, da si bo dalo težavno in dragoceno delo izvršiti. Pa premagal je vse težkocne njegov odločni pogum in sveta vnema za lepoto hiše božje. Priskočili so mu na pomoč plemeni župljani in še posebej Grilova ali Jerovškova in Salamunova hiša iz Spodnje nove vasi, pred vsemi pa oba denarna zavoda, ko je prispevala posojilnica 10.000 Din in okrajna hranilnica 7000 Din ter velikodušnik rojak msgr. dr. Jerovšek s svojimi bogatimi in modrimi nasveti in obćudovanja vredno radodarnostjo. Domačin, slikarski mojster g. Juri Ačko je okusno izvršil vse sicer zelo težavno ornamentiranje sten in stropa, znani umetnik iz Maribora g. Pr. Horvat je strop okrasil s slikami 12 apostolov, zapadnih cerkvenih učencov, kralja Davida in sv. Cecilije; zvesti učenec nepozabnega umetnostnega zgodovinarja dr. Stegenška in goreči častilec starih umetnin g. Franc Zamuda od Sv. Križa pri Ljutomeru pa je z le njemu lastno mojsterko spretnostjo pozlatil vse postaje križevega pota, krstni kamen in božji grob ter še posebej prižnico in kapelo Kraljice svetega rožnega venca. Zato je bila prva junijska nedelja za nas vse najlepši praznik, ko nam je pred veliko množico ljudi in ob najslavesnejšem razpoloženju vse to veličastno delo poleg lepega števila cerkvenega perila in novih kipov sv. Jožefa, sv. Cecilije, sv. Male Terazije in sv. Marjete Alakok blagoslovil prijatelj naše župnije vlč. msgr. I. K. Vreže iz Maribora in v navdušenem sklepnem nagovoru hvalil mojstre in dobrotnike ter še s posebnim povdarkom izrekel v imenu vse župnije prezasluženno zahvalo gorečemu buditelju in vztrajnemu voditelju bogoljubnega prenavljanja in spomina vrednega okrašenja obeh cerkev, g. kaplanu Ivanu Šolincu. Bog mu povrni in utrdi njegovo zdravje, da zamore še nameravano prenovitev Sv. Marjete izvršiti, prekrasni božjegrobni oltar postaviti na bolj vidno mesto in pridobiti naši ljubi mladini primeren dom.

Hajdina. Križ pred ljudsko šolo, o, kako je lepo prenovljen, da dela čast kraju in ljudem. Želeli bi bilo, da se zganejo tudi lastniki drugih obcestnih križev in posnemajo zgled krajevnega šolskega odbora ter križe prenovijo ali pa odstranijo. Naša šolska deca je sedaj vsa vesela, ko pri svoji šoli pozdravljajo znamenje odrešenja. Malo žalostni so le naši letošnji prvoočuhajčki, ker so morali na svoj najlepši dan življenja nadomestiti nekaj zamujenih ur šolskega pouka. Sicer pa gre življenje svojo običajno pot naprej z edino izjemo, da se je naš najstarejši pavec Rado oženil, pa zares. Seveda mu vsi, ki ga poznamo, želimo mnogo sreče!

Podlehnik v Halozah. God sv. Antona v Podlehniku homo letos tako-le obhajali: V petek, dne 13. junija bo sveta maša v Podlehniku ob sedmih zjutraj. Antonsko nedeljo pa homo praznovali še le 22. junija. Prvo sv. opravilo bo ob 6., drugo pa ob 10. uri.

Dol-Hrastalk. Trboveljska čebelarstva podružnica priredi dne 9. junija na binkoštni ponedeljek čebelarstvo predavanje pri g. Matiji Ašenberger na Blatih na Dolom. Začetek ob 9. uri.

Ormož. V pondeljek zjutraj okrog 4. ure je začelo goreti pri Štuclu na Hardeku. Zgorela je streha nad gospodarskim in stanovanjskim poslopjem. Štucl je bil zavarovan za znatno vsoto. Požar se je še le pozno opazil. Ko so bili ljudje zbrani pri šmarnični pobožnosti, je začelo biti plat zvona. Gasilci niso mogli več dosti rešiti. Ob požaru sta bila doma samo gospodarjeva mati in brat, ki sta hitro začela reševati živino. Gospodar, gospodinja in otroci pa so bili odšli dan preje na obisk k gospodinjini staršem, odkoder so se vrnili par ur potem, ko je ogenj že dovršil svoje delo. — V torek se je ob obilni udeležbi ljudstva vršil pogreb obeh ponesrečencev, Šefa in Gričva. Najprej so našli po 10 dneh Gričvevo truplo pet km nižje od Varaždina, drugi dan pa Šefovo blizu Ormoža, med Frankovci in Obrežem. Tako se je zgodilo, da sta bila skupaj pokopana, ki sta skupaj našla prerano smrt v mrzlih valovih Drave, ki vsako leto zahteva človeških žrtev. Deca osnovne šole je zasula grobova s pomladnim cvetjem in nad svežima gomilama se je otrnila marsikatera solza žalosti in sočutja. — V noči od srede na praznik so tatovi, ki so od zadnjega napada na pošto blagajno pred par leti mirovali, zopet poskusili svojo srečo. Po lestvi so splezali skozi okno v pisarno g. veletrgovca z vinom dr. Brodarja. Hoteč delati bolj na varnem so spravili 150 kg težko blagajno skozi okno in je odpeljali na samokolnici, izposojeni pri g. Prelogu na njivo za pokopališčem. Tam so blagajno razbili, toda zastoj so se počili, hridko so bili razočarani, kajti našli so za tatove nepomembne stvari, nekaj papirjev in kot v posmeh — par starih avstrijskih krajcarjev. Kako huda jeza jih je morala pograbit ob tako sifajnem uspehu, se je videlo iz daleč naokrog razmetanih papirjev. Alo, Ormožanci, signal je tu: spravljajte denar tako varno, kot ga je gosp. Brodar. — Letos so nagli in nepričakovani smrti slučaj skoraj na dnevnom redu. Počutiš se zdravega, delaš, pa potužiš, da ti nekaj ni prav, vlečeš se za par dni, pokličeš zdravnika in duhovnika, pa ti že zapoje mrtvaški zvon. Tako so umrli na hitro: posestnica Kukovec na Hardeku vsled zastrupljenja krvi, posestnik in občinski svetovalec Hrga in tovarnar Kralj v Ormožu, posestnik Praprotnik iz Pušincev, preje še viničar Šnajdar v Litmerku in prevzičkar Puklavac na Humu.

Veržej. Kakor strela iz jasnega neba je vplivala na električne može elektrarne Cven-Krapje novica, da je udarila strela v transformator elektrarne v Veržeju, katerega je močno poškodovala. Transformator je bil zavarovan proti vsaki poškodbi že od julija lanskega leta, torej zadržana elektrarna, oziroma nje člani ne bodo prizadeti. Zadrugarje Cven-Krapje pa je preletel strah, ker niso imeli transformatorja zavarovanega in bi najbrž ne prestal krstne slave — pritiska strele — ker je še mlad in slaboten; bliskovito so še isti dan zavarovali transformator. In na vso srečo, ker že tretji dan jih je doletela ista usoda kot Veržejce, da so za en dan morali prižgati petrolejke. Strela si je namreč izbrala tokrat njih transformator. Ker pa Veržej ljubi luč, si je izposodil v sporazumu s Falo transformator falske elektrarne, kateri je bil slučajno deponiran na Cvenu. Beležimo resnici na ljubo v upanju, da se dopisnik »Jutra« vsikdar prej pouči o stvari. Navsezadnje dado Veržejci radevolje pojasnila, ker vedo, da je treba transformator zavarovati prej, ne pa v trenutku, ko že okoli njega freljo žareče muhe.

Veržej. Morda bi si kdaj mislil, da je Veržejce že davno odnesla Mura, ker spijo in se nič ne oglašijo. Temu pa ni tako. Pred poldrugim letom smo si zgradili električno omrežje s transformatorjem, ki nam služi za razsvetljavo, pogon kmetijskih strojev in še celo mlatimo s elektriko. Lansko leto smo osnovali Rodovniško društvo v Veržeju, katerega namen je s prvovrstno odbro plemenske govede in z mlečno kontrolo doseči sčasoma boljše uspe-

he v živinoreji. Društvo je raztegnilo svoj delokrog skoraj na vse občine ljutomerskega sreza in pospešuje govedo simodolske pasme, katero je po izkušnjah za naše razmere najbolj priporočati. Smotno delo enega leta je rodilo uspehe, tako, da šteje društvo danes nad 100 članov s 126 glavami prav izborne govede. Že 7. avgusta 1930 se vrši društvena živinorejska razstava, ki naj pokaže tistim, ki še gledajo naše delo za napredek živinoreje nezaupljivo, da spregledajo in se nam pridružijo. Sredstva za nagrade najboljše živine se zbirajo. Tombole dne 9. junija, na binkoštni pondeljek naj nikdo ne zamudi; če kupi tablico, doprinese kamenček k nagradam. Sam si svoje sreče kovač, torej ne zamudi prilike kupiti tombolske karte pa 3 Din, ker lahko dobiš za 3 Din 2000 Din vredno slamo-reznic in mnogo tega, kar dnevno potrebuješ. Na svidenje!

Kapela pri Radencih. Dne 18. maja se je poročil šofer zdravilišča Slatina Radenci z gđ. Terezijo Kodila. Na gostiji se je nabralo za dijaško kuhinjo 88 Din. Vsem dobrosrčnim darovalcem ljubi Bog stotero povrni, novoporočencema pa obilo sreče v novem stanu. — Dne 19. maja se je ponesrečil kmet Josip Jurkovič iz Turjanc. Vozil je pesek, ob robu jame se je voz prevrnil in polna truga peska je padla nanj. Našli so ga mrtvega, do vratu zakopanega v pesku. — Na takozvanih karminah so pogrebi nabrali 120 Din za dijaško kuhinjo. — V petek, dne 23. maja pa smo pokopali dobrega, krščanskega moža, dolgoletnega zvestega naročnika »Slov. Gospodarja« Josipa Holca iz Kobilšaka. Tam se je nabralo pri pogostitvi pogrebcev 54 Din za dijaško kuhinjo. Vsem darovalcem tisočeri Bog plačaj! Prerano minulima rajnkima pa želimo večni mir in pokoj!

Hrastje-Mata. V nedeljo, dne 25. maja se je poročila mladenka Alojzija Štuhec iz Hrastja z Alojzijem Križanom iz Čakove pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Na gostiji, katero je počastil tudi nevestin stric iz Ljubljane, so veseli gostje zbrali za dijaško kuhinjo 100 Din. Vsem dobrosrčnim darovalcem Bog plati! Novoporočencema pa želimo obilo sreče na novi poti!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Dne 21. maja sta se poročila dva delavna člana tukajšnje Marijine družbe in bivše orlovske organizacije Francka Munda iz Rakovec in Joško Majcen iz Hranjigovec. Na gostiji so svatje darovali za tomaževski Društveni dom Din 300.—. Živel mladi par! Živel dobrotniki Doma!

Šmihel nad Mozirjem. Zalostno so peli zvonovi 20. maja, ko smo spremljali k zadnjemu počitku mladeniča Luka Stemenšak, ki je umrl v najlepši dobi v tridesetem letu svoje starosti za jetiko. Ob grobu so mu pevci zapeli tri žalostinke v slovo in pri tem ni ostalo nobeno oko suho. Pokojni je bil dober mladenič, ki je bil v čast domači hiši in celi župniji. V maju je trdno upal, da bo ozdravel, a ravno ta najlepši mesec Marijin ga je rešil trpljenja in ga povabil v raj večnega majnika. Vrli mladenič, počivaj v miru!

Sv. Frančišek v Sav. dolini. V mesecu maju so bili v tukajšnji župnijski cerkvi poročeni: Josip Golob s Pepco Šetaj ter Matko Razbornik s Francko Babin. Vsi novoporočenci so bili vneti sodelavci v naših društvih. Zato jim želimo v zakonskem stanu obilo sreče in božjega blagoslova. Na praznik Vnabohoda je bila blagoslovljena nova umetniško izdelana zastava tukajšnje dekliške Marijine družbe. Blagoslovitev je izvršil družbeni voditelj č. g. župnik Vogrinc, ki je z lepimi besedami orisal pomen nove zastave ter obenem izrazil željo, naj bi se čim več domačih deklet oklenilo Marijinega prapora.

Celje. Obratni čas v trgovinah. Opozarjamo občinstvo, da bodo po novi odredbi gospoda bana dravske banovine trgovine v mestu Celje po trinajstletnem prekinjenju tudi ob nedeljah, počenši z nedeljo 1. junija tega leta, zopet odprte, pa samo od 8. do 10 ure z izjemo velikonočne in binkoštna nedelje in ne-

delj, na katere pade državni ali verski praznik, ko morajo biti trgovine celi dan zaprte. Taki prazniki so: novega leta dan, dan svetih Treh kraljev, sv. Rešnjega Telesa, Vseh svetnikov, 1. in 17. decembra ter Božič. Na vseh ostalih verskih in državnih praznikih bodo trgovine dopoldne, na manj važnih pa celi dan odprte.

Male dolo pri Vojniku. Koncem aprila in v začetku maja je bil v naši župniji Nova cerkev sveti misijon, katerega so vodili č. g. jezuiti iz Ljubljane. Misijon je bil dobro obiskan. Prejeli smo obilo lepih nauk iz lepih pridig. Srečen tisti, ki se po njih ravna. Misijon pa ni bil po godu nekaterim nasprotnikom vere in svete Cerkve. Med temi je tudi tisti, ki je poslal dopis v »Domovina«, kjer pravi: »Kot verniki smo pričakovali, da dobimo duševne hrane in tolažbe, doživev pa smo, da so nas gg. misijonarji brez vsakega povoda hudo obdelavali.« Kako duševno brano želil dopisnik, ne vemo. Med kake »verne« ljudi pa on spada, se vidi iz tega, ker graja gg. misijonarje in njihov nauk. Kdor smatra resnejši opomin za obdelovanje, kaže, da ima slabo vest.

Vitanja. Nenadoma so se oglašili sredi noči od 27. do 28. maja zvonovi ter budili in klicali ljudi, naj hitijo na pomoč bližnjemu. Gorela je hiša trgovca gosp. Jožefa Teppeja, ki je veljala za najlepšo v Vitanju. Ključ po pomoči je šel po brzozjavu po celem okraju in še dalje. Kmalu so prihitele na mesto požara iz raznih krajev požarne brambe, nekatere s motorno brizgalno. Združenemu trudu spretnih gasilcev se je končno posrečilo, da so do jutra udušili požar, ki se je k sreči omejil samo na to hišo. Zgorelo je podstrešje in pa del, ki meji na dvorišče, do tal. Le trgovski in gostilniški prostori z nadstropjem so še kolikor toliko ostali nepoškodovani. Ogenj je nastal na dosedaj nepojasnjen način. Škoda je vsekakor velika in bo menda nekaj kričega z zavarovalnico.

Sv. Križ pri Rogiški Slatini. Padel s tretjeja nadstropja in se ubil. Pred par dnevi je prišel v službo kot natakar h g. Dolničarju, hotelarju v Rogiški Slatini Mirivoj Macl. Rojen je bil leta 1888 in je rodom iz Novega Sada. V noči dne 22. maja je po svoji opravljeni službi šel s svojimi tovariši v neko tukajšnje restavracijo. Potem pa je šel na svoje prenočišče v »Styrija dom« v tretje nadstropje v podstrešno sobo. Pri prehodu po stehi se mu je spodrsnilo in je padel v globino okoli 18 do 20 metrov. Pri padcu se je takoj ubil. Mrtvo truplo so spravili v mrtvašnico k Sv. Trojici.

Pcije pri Podčetrtku. Pri nas je umrla v Brezovcu ugledna posestnica, dabra krščanska mati ter priljubljena sosedna Frančiška Valenčak. Njeno občo priljubljenost je pokazala obilna udeležba sofaranov, sorodnikov, znancev ter prijateljev iz sosednih župnij. Blago mamico bomo ohranili vsi Poljani v najboljšem ter trajno hvaležnem spominu in blagim preostalim naše sožalje!

Laški kraj. Že dolgo je bila na dnevnem redu preložitvev klanca na hanovinski cesti Hrastnik—Sv. Marjeta, in sicer med vasmi Marno—Brezno. Bivši okrajni zastop je začel akcijo za preložitvev klanca. Že leta 1927. je bil vložen tozadevni predlog v ljubljanski oblastni skupščini in v zadnjem zasedanju oblastne skupščine meseca novembra 1928 je bila tozadevna uredba sprejeta. Z delom se je pričelo pred par dnevi, in sicer vodi delo g. inž. Fink od Gradbene direkcije. Lastniki zemljišč so odstopili svoje zemljišče za preložitvev ceste brezplačno, ako se jim napravi vodovod in izpelje melioracija plaza. Z ozirom na to, da je v ta namen pripravljenega že precej denarja, je upanje, da se bo tudi to izvedlo. V nasprotnem slučaju je namreč cela vas Brece izpostavljena nevarnosti, da jo plaz uniči.

Leka pri Zidanem mostu. V dneh od 18. do 25. maja smo imeli misijon. Trije gospodje

lazaristi od sv. Jožefa v Celju so goreče označevali zveličavne nauke in neutrudno spovedovali. Od dne do dne je naraščala udeležba, in ko bi bili še najrajši hodili k misijonu, je bil prehitro že konec. Velika dobrota božja je osamdnedni misijon.

ZA NAŠO DEČO

JAKA, DOLI S KAPOI

»Jaka, doli s kapo,« je vselej rekla krojačeva vdova malemu sinčku, če je prišel kak tujec skozi vas. Jaka je vzel kapo z glave in tako se je navadil na to, da je bil napram vsakomur vljuden in postrežljiv.

Sirovih ljudi nihče ne mara, vsakdo jih zaničuje, čeprav bi bili še tako bogati. Imenujemo jih »cepce« in to po pravici. Prijazno občevanje in poslušnost sta ključ do srca vseh ljudi.

Če je prispel tujec v vas, je bil Jaka vedno prvi, ki je prijazno pozdravil. Dogajalo se je včasih, da je tujec vprašal po poti. Namesto da bi odgovorili, so stali drugi dečki nemo in neumno okrog, spogledovali so se ter se smejali. Jaka pa je bil kar tu, odgovoril je in spremljal še sam tujca toliko pota, dokler bi lahko zašel. V zahvalo je dobil marsikatero prijazno besedo. Da bi vzel kako plačilo, ga je bilo sram.

To je materi, ki je bila razumna žena, ugovarjala. Rekla je: »Kralji in knezi prijazno pozdravljajo svoje najnižje podanike, čemu ti ne bi storil isto?«

No, kaj se je zgodilo?

Jaka je bil star 20 let, močan in velik ter je pomagal svoji materi zaslužiti vsakdanji kruh. Radi svoje vljudnosti je bil povsod priljubljen.

Neke nedelje je sedel z drugimi mladimi ljudmi pred krčmo ob velikih cestah. Prihajal je star gospod iz mesta. Pijan mož mu je tekel nasproti in je hotel s starim gospodom plešati. Tedaj so se začeli pivci smejati, a niti eden ni vstal, da bi gospoda branil pijančeve vsiljivosti. Takoj je priskočil Jaka, odrinil pijanega moža ter vodil starega gospoda k župniku, katerega je hotel posetiti.

Čez kake četrt ure sta prispela dva voza z gospodi in gospami. Mladi ljudje pred krčmo so strme gledali. Tedaj je eden izmed njih rekel: »To je gotovo graščak!« Tedaj so se začeli drug za drugim odkrivati, čeprav vozov že davno ni bilo več videti in so že stali pred gradom. Napotili so se tja ter gledali iz daljave.

Videli so starega gospoda, ki je šel z župnikom proti gradu. Tudi Jaka je stopal z njima. Stari gospod je bil graščak sam, ki je bival dolgo vrsto let v tujini in se je bil sedaj vrnil v domovino.

Jaka je moral ostati pri njem, dobil je novo obleko in postal gospodov sluga. S svojo postrežljivostjo si je znal pridobiti vsa srca ter je bil tako priden in zvest, da mu je graščak povsem zaupal in ga postavil naposled za oskrbnika vsega imetja. Na smrtni postelji mu je zapisal precejšnjo vsoto denarja in lepo kmetijo.

Jaka se je oženil, bil je štedljiv in je postal najbogatejši kmet v vasi. Vsi ljudje so to vedeli in so od tiste dobe dalje začeli gledati na to, da so bili tudi njihovi otroci vljudni. »Če ne koristi, pa tudi nič ne škoduje,« so si mislili. Ako na ja bil kak surovež med dečo, tedaj so vsi dejali kakor Jakova mati: »Jaka, doli s kapo!«

NEKAJ O DENARJU.

V vsaki deželi so bili nekoč časi, ko še ljudje niso poznali denarja. Pomagali so si tedaj tako, da so razne predmete med seboj izmenjivali. Nekdo na primer je dal svojemu sosedu kakšno orodje ali drugo pripravo, izdelek svojih rok, in je dobil za to komad živi-

ne ali kaj drugega sličnega. Stari Slovani so uporabljali kot blago za izmenjavo govejo živino, med in platno. Posebno zadnje je bilo zelo v ceni, torej so dajali za tuje izdelke radi platno; platili ali plačali so s njim. Izmenjalni promet mesto denarnega prometa imajo še dandanes nekateri narodi, ki stoje še na nizki razvojni stopnji. Zamorci v srednji Afriki dajo na primer potovalcem kokoši, koze, slonovo kost in drugo za blago iz bambaževine, žico iz medenine, puške in naboje. Sicer pa je tega čimdalje manj, ker že tudi ta ljudstva spoznavajo vrednost denarja. V lovskih okoliših Severne Amerike so še pred nedavnim časom računali z bobrovimi kožami, kakor računamo pri nas z dinarji. Kaj takega je mogoče le pri jako preprostih življenjskih razmerah. Kjer bi bilo treba izmenjavati toliko blaga, kakor na primer v evropskih državah, je potrebno merilo, na katerem je mogoče določiti vrednost različnega blaga. Takšno merilo je denar.

Denar spoznava večina ljudi že v najzgodnejši mladosti. Kovana kovina se je izkazala kot ugodna za uporabo kot denar, ker ima sama svojo vrednost, ker omogoča natančno ocenitev blaga, ker je zelo trpežna in jo je lahko prenašati iz kraja v kraj.

Kovani denar ima v glavnem namen, da služi vsakdanjemu manjšemu prometu in v dopolnilno vsoto, če niso zaokrožena. Ker pa kovani denar pri današnjih prometnih prilikah ne bi zadostoval in lahko radi svoje teže pri velikih vsotah ovira hitrost obratovanja, zato je bilo treba ustvariti zastopnika kovanega denarja, to je denar iz papirja, bankovec. — Bankovec sam na sebi kot papir nima vrednosti, pač pa vrednost nakazuje. Na naših bankovcih čitamo na primer, da jih Narodna banka na zahtevo vsak čas zamenja za kovani denar.

Denar iz papirja je v dobro urejenih državah, kakor na primer v naši državi, velike važnosti, ker zelo olajšuje trgovino in promet, omogoča hiter in lahek prenos tudi velikih vsot od osebe na osebo, od podjetja na podjetje.

PLAČUJ V GOTOVINI!

Navadi se na to, da plačuješ v gotovini! To naj ti bo prvo in najvažnejše pravilo. Plačevanje v gotovini olajšuje promet, povzroča hitrejše obratovanje in je sploh boljše, ko vsako uporabljanje kredita, dolgov.

Ako ne moreš plačati v gotovini, premisli prej dobro, če morda ni mogoče, da opustiš dotično nabavo. Mnogokrat bo to mogoče in tebi bo pri tem bolj ugodno, nego če bi imel tedne in mesece skrbi radi dolgov; kajti za vsakega rednega človeka je največja skrb, če pomisli, da ima dolgove.

Zalostno dejstvo je, da toliko ljudi dela dolgove prav lahkomišlečno. Mnogo je takih, ki kupujejo brez pomisleka dosti blaga, katerega si ne bi bili nikoli omislili, ako bi morali plačati takoj v gotovini. To velja predvsem pri kupovanju na obroke. Seveda je to navidezno mala vsota. Ako pa se preračuna, koliko več je treba plačati za tako blago, koliko nepotrebnega blaga si kdo nabavi, ker plačuje v obrokih, kolikokrat se nabere mnogo dolgov od obrokov za razno blago — potem bo vsakdo prej dobro premislil, preden sklene tako kupčijo.

Najboljše bo pač vendar, če plačaš v gotovini!

DOBERI NAUKI.

Bog pomaga tistim, ki si sami pomagajo. Kdor hoče živeti od upov, je v nevarnosti, da lakote umre.

S pridnostjo in vztrajnostjo pregloda miška debelo vrv.

Primi za delo z veseljem in pomisli: V rokavicah mačka ne bi dobila niti ene miške.

Kdor ne zna prav tako dobro štediti kot za služiti, lahko se trudi vse življenje, pa ne bo zapustil niti dinarja.

Ako je res, da je čas najbolj dragocena stvar na svetu, potem je izgubljeni čas naj-

večja potratnost. Izgubljeni čas se ne vrne in kar imenujemo »dosti časa« je vedno »malo časa«.

Ostani v delavnici, tedaj ti bo ostala delavnica.

Kdor hoče obogateti s plugom, ga mora imeti in pri delu sam voditi. Zapustil niti vinarja.

REŠITEV NALOG.

1. Papir držimo vodoravno nad plamenom in neprestano nanj pihamo. Papir ne more goreti, ker ga zračni tok stalno ohlaja.

2. Trak iz bombaževine, na primer steno od svetiljke damo z enim koncem v polni kozarec ter ga v loku prevedemo v druge kozarce, nakar se začena voda pretakati.

NOVE NALOGE.

1. Dopolni prazne prostore s črkami, ki dajo od zgoraj navzdol čitano ime slovenskega pesnika!

j	e	e	u
b	r	n	a
b	i	m	a
r	e	a	r
s	t	n	a
l	e	u	h
r	o	a	v
s	t	p	a

2. Vstavi v sledečo razpredelnico te-le črke: b b b e g j k l o o o o r r r t u tako, da nastanejo ob strani razpredelnice naznačene besede:

= ptič

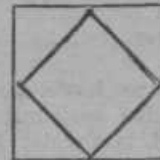
= vsakdanji predmet

= dete

= močan veter

Vrh tega pomenjajo črke v prvi navpični vrsti naš zadnji dom.

3. Nariši spodaj stoječo sliko z eno potezo, to je ne da bi odstavil svinčnika!

SMESNICE.

1. Preveč izbira. V Afriki, kjer ima sol v nekaterih okoliših zelo visoko ceno, je nekoč črnc ukradel sosedu merico soli. Zadeva je prišla pred kralja črncev in ta je razsodil:

»Ker si ukradel sol, dobiš kazen, in sicer si lahko sam izbereš, katero hočeš, ali poješ te sol, ali dobiš 25 udarcev s palico, ali pa plačaš 50 obrocev žice iz medenine kot odškodnino.«

Tat se je odločil, da pojé sol. Ali ko je požrl prgišče, ni mogel dalje in je prosil, naj mu rajši dajo udarce. Po 15. udarcu pa mu je bila bolečina prevelika in odločil se je, da bo plačal odškodnino. Tako je skušil vse načine kazni in si jo je sam postril.

2. Dobra rešitev. Pavliha je srečal nekoč devet ljudi, ki so se ljuto prepirali. Ko se ugedali Pavliho, so ga ustavili z besedami: »Gospod, bodi sodnik v našem prepiru. Nas je devet, imamo pa deset ovac. Razdeli ovce med nas tako, da bo prav in da ne bo nihče prikrajšan.«

»Dobro, ali bojim se, da vam moja sodba ne bo všeče!«

»Gospod, odloči, kakor najbolje veš in znaš. Prisegamo ti, da te bomo slušali.«

»Torej, pridržite si od desetih ovac eno, devet pa jih vzamem jaz.«

Možje so zmajali z glavami. Delitev se jim ni zdela pravična.

»Kaj?« je zaklical Pavliha. »Delitev ni dobra? Jaz in devet ovac je skupaj 10, vas devet in ena ova je zopet — 10. Ni li to pravično podeljeno?«

Možje niso mogli zdaj nič več oporekati in delitev se je izvršila.